

תת"ע 16898/11/16 - מדינת ישראל נגד מרינה אפטר

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תתע"א 16898-11-16 מדינת ישראל נ' אפטר
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת כרמית פאר גינת
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	מרינה אפטר

החלטה

1. בפניי בקשה לקבלת תשלום בגין הוצאות ההגנה מאוצר המדינה לפי סעיף 80 לחוק העונשין.
2. בבקשתו מיום 28.12.18 ציין ב"כ המבקשת כי בהמשך להכרעת הדין המזכה בתיק זה מיום 27.12.18, הוא מבקש להורות על חיוב המאשימה בתשלום ההוצאות המקסימליות הקבועות בחוק. לדבריו, סעיף 80 לחוק העונשין קובע שתי עילות, בגין יש להורות על חיוב המאשימה בהוצאות: א. לא היה יסוד להאשמה; ב. נסיבות אחרות המצדיקות זאת. לטענתו, במקרה הנדון מתמלאות שתי העילות. באשר לעילה הראשונה, הפנה ב"כ המבקשת לאמור בסעיף 21 בהכרעת הדין, שם צוין כי המבקשת, עוד מתחילת ההליך, בעת האירוע, אמרה לשוטר כי הינה סובלת מאסטמה ומקבלת טיפול בשל כך, ועל כן היה ידוע לשוטרים כי יש צורך בבדיקת דם, אולם המאשימה לא טרחה לעשות כן. כמו כן, הוא ציין כי המאשימה לא טרחה לנסות ולחקור עדים נוספים שהיו ברכב, כפי שעולה מסעיף 25 להכרעת הדין. באשר לעילה השנייה, הוא ציין כי המבקשת הגישה מטעמה מסמכים רפואיים המעידים על בעיית הרפואית (נ/1 ו-נ/2) ולאחר הגשתם על המאשימה היה, לשיטתו, לחזור בה מכתב האישום. כמו כן, הוא ציין כי נדחתה בקשת המשיבה להגשת המסמך הרפואי נ/2 באמצעות עורכו.
3. בתגובתה מיום 14.1.19 התנגדה המשיבה לבקשה וטענה כי כתב האישום הוגש כדין והזיכוי איננו שולל את שיקול הדעת של המאשימה עת הגישה את כתב האישום.
4. ביום 27.1.19 התקיים בפניי דיון בבקשה. ב"כ המבקשת חזר על האמור בבקשתו בכתב, הפנה לסעיפים בהכרעת הדין והוסיף כי כתב האישום כלל לא היה צריך להיות מוגש, כשבמרכז טענה זו השאלה מדוע לא נעשה אף ניסיון לערוך בדיקת דם לנאשמת, שעה שנעצרה על ידי השוטרים וניסתה ללא הצלחה לנשוף אוויר, וזאת לאחר שציינה בפני השוטרים כי הסיבה לכך היא מצבה הרפואי ואף ציינה שהיא משתמשת במשאף של אסטמה. ב"כ המבקשת הפנה להחלטת בית המשפט בתיק זה מיום 21.11.16 וכן להחלטת בית המשפט המחוזי במסגרת ע"ח 54029-11-16, שעניינו ערר שהגישה המאשימה על החלטת בית משפט זה, שנדחה ואף המאשימה חויבה בהוצאות על אופן התנהלותה. הוא ציין כי לנאשמת נגרם עינוי דין מיותר עקב התנהלות עדי תביעה שלא התייצבו וכן כי המאשימה בחרה אף בסיכומיה לנסות להשיג הרשעה בכל

מחיר והפנתה לנתונים לא רלוונטיים, כגון בדיקת המאפיינים, שאין בינם לבין טענת הסירוב דבר וחצי דבר. לדבריו, אין לעשות בחזקת הסירוב שימוש לרעה ולפני שמעמידים אזרח נורמטיבי לדין בכתב אישום כה חמור, יש אפשרות לערוך בדיקת דם. ב"כ המבקשת הגיש את פנייתו למאשימה מיום 7.3.18, שם הפציר במאשימה לשקול שוב את עמדתה בתיק לאור התנהלות הדברים עד אותו שלב, אולם לא נענה על כך. כמו כן, הוא הגיש קבלות והוצאות בגין ייצוג משפטי בסך 14,000 ש"ח, וציין כי כל סכום שייראה ראוי לבית המשפט, הוא יסכים לכך.

5. ב"כ המאשימה הפנה לסיפא של סעיף 3 בהכרעת הדין וכן לסעיפים נוספים, שם נכתב כי גרסת הנאשמת היא גרסה סבירה, המקימה ספק סביר. לדבריו, בית המשפט בהכרעת הדין לא מזכיר כי נפל פגם מעצם הגשת כתב האישום ואף מציין את העובדה שהנאשמת כשלה בבדיקת הנשיפון ואף אין מחלוקת כי הנאשמת, טרם עלייתה להגה, שתתה שמפניה. יתרה מכך, בשלב ההוכחות בפרשת ההגנה בית המשפט נחשף לניסיונות להגיע להסדר תוך תיקון כתב האישום לסעיף 26(2). ב"כ המאשימה ציין כי המאשימה עומדת על דעתה שתיק זה לא מצדיק פיצוי וכי אף מדובר בתיק שהזיכו בו אינו מוחלט. לדבריו, החלטת בית המשפט אומנם הצביעה על כשלים בעבודת השוטרים, אך יחד עם זאת אין המדובר בכשלים שהצדיקו אי הגשת כתב אישום.

6. בהחלטתי בתום הדיון איפשרתי לב"כ המבקשת, לבקשתו, להגיש פסיקה משלימה עד ליום 28.1.19. בבקשתו בכתב הפנה ב"כ המבקשת ל-ע"פ 6621/01 בדליאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 870 (8.8.2002), שם הפנה בית המשפט להלכת דבש, לפיה "אין לומר כי זיכוי טכני או זיכוי מהספק יביאו בהכרח לשלילת שיפוי או פיצוי מנאשם".

7. שמעתי את טענות הצדדים וקראתי בעיון את טענותיהם בכתב, והגעתי לכלל מסקנה כי אין להיעתר לבקשה.

8. בהכרעת הדין מיום 27.12.18 החלטתי לזכות את המבקשת מהעבירה המיוחסת לה בכתב האישום. קבעתי שם כי גרסתה של המבקשת, לפיה לא הצליחה בבדיקת הינשוף בשל בעיית הריאות ממנה היא סובלת, היא גרסה שיש בה כדי להקים ספק סביר באשמתה וכי אינני יכולה לקבוע מעל לכל ספק סביר כי אכן ניסתה להכשיל את בדיקת הינשוף. בבקשתו מיום 28.12.18 ביקש ב"כ המבקשת, כאמור, להורות על חיוב המאשימה בתשלום ההוצאות המקסימליות הקבועות בחוק, לפי הוראות סעיף 80 לחוק העונשין.

9. סעיף 80(א) לחוק העונשין, העוסק בהוצאות ההגנה מאוצר המדינה, קובע כי:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה, וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה או בשל אישום שבוטל... בסכום שייראה לבית המשפט...".

10. ראשית, יש לציין כי החוק נוקט לשון "רשאי", דהיינו, שלא בכל מקרה של זיכוי תבוא פסיקת הוצאות. פסיקת הוצאות באה מקום שבו ניהול ההליך לוקה בפגם משמעותי, שלא היה במקרה הנדון. לא זה המקרה שבו יש לעשות שימוש בסמכות, גם אם קיימת.

11. במקרה שבפנינו, לפני בדיקת הינשוף, נעשתה למבקשת בדיקת נשיפון, ולאחר מספר ניסיונות הצליחה הנאשמת לבצע את הבדיקה והתקבלה תוצאת "נכשל" (עמ' 42 לפרוטוקול, שורות 1-2). כמו כן, נרשם כי מפיה של הנאשמת נדף ריח של אלכוהול והיא אף אישרה כי שתתה מספר שעות טרם הנהיגה (שם, שורות 25-26). תוצאה זו במכשיר הנשיפון והנתונים הנוספים שצוינו הינם בבחינת אינדיקציה ראשונית לשכרותה של המבקשת, שבעטייה המאשימה ביקשה לבצע בדיקת ינשוף.
12. בהמשך, נערכה למבקשת בדיקת מאפיינים, שנמצאה תקינה. המבקשת נדרשה להיבדק במכשיר הינשוף, אולם ציינה כי סירובה להיבדק הוא תוצאה של נסיבות רפואיות אובייקטיביות (שם, שורות 8-10). בהכרעת הדין ציינתי כי לאור הסברים אלה של המבקשת, היה מקום לשקול, לכל הפחות, את האפשרות של עריכת בדיקת דם, כדי לברר את מידת שיכרותה של המבקשת, אולם האפשרות לבצע בדיקת דם שכזו כלל לא עלתה על הפרק (שם, שורות 16-18). בנוסף לכך, ציינתי בהכרעת הדין באשר לעדותו של המתנדב, אריה שטנגל, שאפשר לצפות כי מי שנתקל בסירוב, ינסה לברר את מהות הסירוב, ולתעד את ממצאיו במזכר אותו הוא עורך (שם, שורות 22-23).
13. לאור האמור לעיל ונוכח קביעתי זו בהכרעת הדין באשר להתנהלות השוטרים בשטח, דומה כי היו פעולות נוספות שהשוטרים היו יכולים לבצע, כגון עריכתה של בדיקת דם במקום, שייתכן והיה בהן כדי לשפוך אור על נסיבות האירוע. אולם, לאור האינדיקציה הראשונית לשיכרותה של המבקשת, שהיה, כאמור, בידי השוטרים בשטח, ונוכח נסיבות המקרה, אני סבורה כי לא ניתן לקבוע שלא היה יסוד להאשמה במקרה זה, כדרישת סעיף 80 לחוק העונשין, וכי הגשת כתב האישום כנגד המבקשת במקרה זה לא הייתה מופרכת.
14. יתרה מכך, אני סבורה כי הפעולות הנוספות, שהיה ביכולתה של המשטרה לבצע בשטח בעניינה של המבקשת, לא יורדות אף לכלל "נסיבות אחרות", המצדיקות תשלום הוצאות ההגנה מאוצר המדינה, בהתאם לאמור בסעיף 80(א) לחוק העונשין.
15. כמו כן, המבקשת לא הגישה חוות דעת רפואית של מומחה מטעמה, התומכת בכך כי עקב כך שסובלת מאסטמה, היא אינה יכולה לבצע את בדיקת הינשוף. בסעיף 15 להכרעת הדין ציינתי כי "אכן, מאותו מסמך רפואי לא ניתן להסיק מסקנה לפיה המבקשת אינה יכולה לבצע בדיקת ינשוף, וכי העובדה כי המבקשת סובלת מאסטמה, אין בה כדי להביא למסקנה רפואית אוטומטית כי היא אינה מסוגלת לבצע את בדיקת הינשוף (וכדי לבסס טענה שכזו ראוי להביא חוות דעת של מומחה) (עמ' 41 לפרוטוקול, שורות 16-19). יש לציין בעניין זה כי המסמך הרפואי שהגישה המבקשת (נ/1) לא אומץ בהכרעת הדין כראיה מספקת בעניין אי יכולתה של המבקשת לבצע בדיקת ינשוף בשל מחלת האסטמה ממנה היא סובלת, אלא נעשה בו שימוש אך ורק לצורך חיזוק גרסתה של המבקשת ולצורך הקביעה כי גרסתה הינה גרסה סבירה, המספיקה כדי להקים ספק סביר.
16. מהאמור לעיל עולה כי היה צורך במקרה הנדון לשמוע את הראיות בתיק, לרבות גרסת עדי התביעה וגרסתה של המבקשת, כדי להגיע למסקנה זו, לפיה המבקשת הותירה עליו רושם מהימן וכי יש בגרסתה כדי להקים ספק סביר באשמתה, ואני סבורה כי בנסיבות המקרה הנדון, לא ניתן היה להגיע למסקנה זו בטרם שמיעת הראיות בתיק.

17. אשר על כן, אני קובעת כי שתי העילות הקבועות בסעיף 80 לחוק העונשין לא מתקיימות בענייננו, ומשכך, אני מורה על דחיית הבקשה.

ניתנה היום, כ"ג שבט תשע"ט, 29 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.